

Ks. Grzegorz Guga

Gdyby św. Józef Bilczewski mógł korzystać z Internetu...

Katecheza dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej

Temat: *Gdyby św. Józef Bilczewski mógł korzystać z Internetu...*

Cele katechetyczne, wymagania ogólne:

- rozwiązywanie problemów egzystencjalnych w oparciu o postać (życiorys) abpa Józefa Bilczewskiego
- kształtowanie umiejętności owocnego korzystania ze współczesnych środków medialnych

Cele katechetyczne, wymagania szczegółowe:

Uczeń:

- wymienia główne fakty z życia abpa Józefa Bilczewskiego
- ocenia rolę środków społecznego przekazu i wylicza słabe i mocne strony Internetu
- uzasadnia wpływ Internetu na rozwój życia duchowego
- kształtuje w sobie postawę dojrzałego i owocnego korzystania z Internetu

Metody: pogadanka, mapa myśli, elementy wykładu, ćwiczenia aktywizujące

Formy pracy: zajęcia zbiorowe i indywidualne

Środki dydaktyczne: zdjęcie św. Józefa Bilczewskiego, komputer z dostępem do Internetu

Wprowadzenie

- Katechezę rozpoczynamy od wspólnej modlitwy: można wyświetlić zdjęcie św. Józefa Bilczewskiego lub ustawić jego portret, zapalić obok niego świecę i poprosić uczniów o podanie swoich intencji do modlitwy; następnie odmówić np. modlitwę *Ojcze nasz* zbierającą te intencje
- Zaznaczyć żywą obecność Świętego w czasie modlitwy i powiedzieć, że chcemy go dzisiaj poznać i spotkać się i porozmawiać z nim, ponieważ teraz nie dzieli nas już bariera czasu ani miejsca.

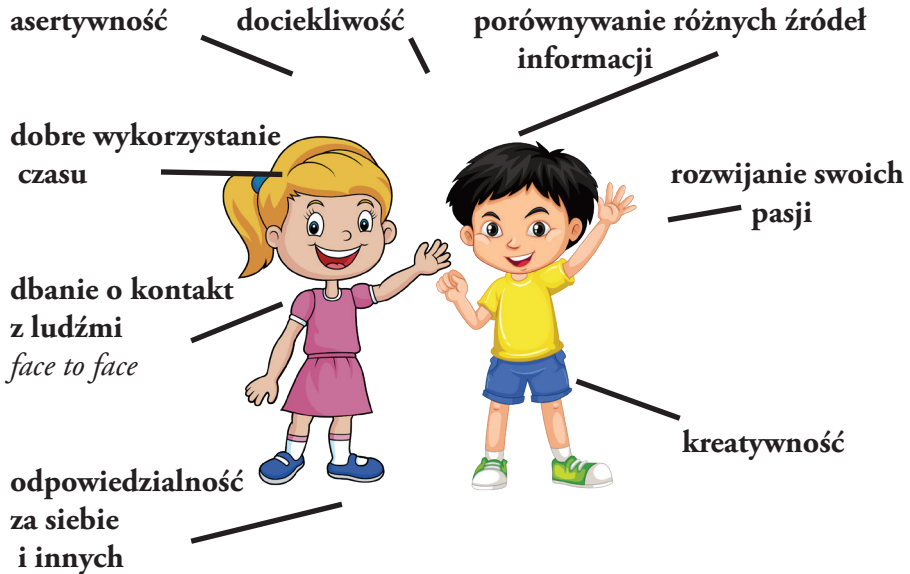
Rozwinięcie

- Krótkie ćwiczenie: Co uczniowie powiedzieliby o Świętym, patrząc tylko na jego zdjęcie? W jakich czasach żył? Kim był? Czy budzi sympatię? Jaki mógł mieć charakter? Jakiej był narodowości?
- Następnie nauczyciel krótko prezentuje postać św. Józefa Bilczewskiego (Załącznik 1); można w tym celu sporządzić krótką prezentację multimedialną. Zdajemy sobie sprawę, że postać i życie św. Józefa Bilczewskiego są obce dla uczniów, ich problemów, zainteresowań. Dlatego proponujemy im podróż w czasie, aby przenieść się do czasów św. Arcybiskupa Lwowa. W tym celu wklejamy na środku strony w zeszycie jego portret, podpisujemy go imieniem i nazwiskiem, można wpisać również daty urodzenia i śmierci, a następnie metodą burzy mózgów próbujemy pomyśleć, co miało wpływ na rozwój tego człowieka - od dzieciństwa po życie dojrzałe. Zapisujemy te jego życiowe inspiracje wokół portretu Świętego. Każdą z propozycji uczniów próbujemy omówić, rozwinąć i odnieść do dzisiejszych czasów.
- Informacji na temat Świętego szukamy wraz z uczniami w Internecie. Przy okazji zwracamy uwagę na to, że Internet jest pozytywnym źródłem informacji w wielu dziedzinach

Św. Józef Bilczewski
1860 – 1923

- Wokół portretu św. Józefa Bilczewskiego mogą się znaleźć następujące określenia:
 - Wpływ rodziców, dziadków, krewnych (zwracamy uwagę na wielopokoleniowość rodzin, inny model rodziny)
 - Czytane książki, szkoła, studia
 - Poszukiwanie informacji w bibliotekach
 - Sporządzanie notatek
 - Prowadzenie licznej korespondencji
 - Spotkania z wieloma ludźmi – częste rozmowy
 - Osobiste spotkanie z Bogiem
 - Katecheza przy parafii, głos Kościoła
 - Indywidualny wysiłek intelektualny – gromadzenie materiałów, selekcja, wyrabianie opinii, krytyczne myślenie
 - Prowadzenie dyskusji i inne.
- Uczniowie patrzą na tę notatkę i prosimy ich, aby wybranym przez siebie kolorem napisali literkę „I” obok tych rzeczy, które dziś może nam ułatwić Internet.
- Okazuje się, że większość z tych rzeczy i osób kształtujących św. Józefa Bilczewskiego oraz jego rówieśników może dziś zastąpić Internet. Dlatego dochodzimy do wniosku, że dziś nasza droga do świętości jest inna, nasze poznawanie Boga jest inne, nasze relacje z ludźmi są inaczej kształtowane, nawet wiedzę i poglądy zdobywamy w inny sposób
- Dlatego kolejnym krokiem jest zobaczenie, jakie dziś młody człowiek musi mieć cechy, aby Internet służył jego wychowaniu i kształtowaniu charakteru, a nie zwalniał go z myślenia czy działania.
- Na kolejnej stronie zeszytu uczniowie rysują siebie, swoją podobiznę – będzie to moment rozluźnienia, który oczywiście kontrolujemy. Zachęcamy, aby wokół rysunku zanotować cechy, które umożliwiają wartościowe korzystanie z Internetu

Podsumowanie

- Ćwiczenie kończące:
 - Zastanów się: Gdybyś był św. Józefem Bilczewskim i mógł udzielić jakiejś rady dzisiejszym ludziom co do korzystania z Internetu, jakby w całości brzmiało zdanie rozpoczęte w temacie lekcji?
 - Uczniowie jeszcze raz przepisują temat i indywidualnie kończą rozpoczęte zdanie, a następnie po kolei je odczytują:

Gdyby św. Józef Bilczewski mógł korzystać z Internetu...

- Komentujemy i porządkujemy wypowiedzi uczniów.
- Modlitwa na zakończenie o dar mądrego korzystania z Internetu. Kolejni uczniowie mogą formułować swoje prośby.

*Załącznik 1***Krótki życiorys św. Józefa Bilczewskiego***(pomoc dla katechety)*

„Mąż wielkiego ducha, człowiek nauki, bohaterskiego serca, gorliwy naśladowca bł. Jakuba, najczulszy pasterz swej trzody, zasłużony dla Ojczyzny” – te słowa umieszczono na nagrobku św. Józefa Bilczewskiego i w pełni streszczają jego duchową sylwetkę.

Józef Bilczewski urodził się w 1860 roku w Wilamowicach. Pochodził z ubogiej rodziny, dlatego doświadczył trudnych warunków życia, ciężkiej pracy i wychowania w surowej dyscyplinie. Od dzieciństwa uczono go miłości do Ojczyzny i szacunku do starszych. Lubił się uczyć, choć przy braku elektryczności było to bardzo utrudnione. Wiele czasu spędzał nad książkami przy świecy czy lampie naftowej.

Szybko dostrzeżono jego zdolności. Uczył się w szkołach podstawowych w Wilamowicach, Kętach, a wreszcie w gimnazjum w Wadowicach, gdzie z wyróżnieniem zdał maturę. Następnie wstąpił do seminarium duchownego w Krakowie i rozpoczął studia na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1884 roku przyjął święcenia kapłańskie. Utalentowany kapłan został wysłany na studia do Rzymu, gdzie badał życie pierwszych wspólnot chrześcijańskich, zwłaszcza kult Eucharystii. Szybko otrzymał tytuły naukowe: doktora, a później profesora. Pracował również duszpastersko: był wikariuszem w Kętach i w krakowskim kościele św. Piotra i Pawła.

Wraz ze wzrostem intelektu ks. Bilczewskiego wzrastał jego duch, a wraz z tym były kolejne nominacje kościelne. W 1900 roku został mianowany arcybiskupem Lwowa. Z tego względu musiał zrezygnować z funkcji rektora Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Mottem jego posługi stały się słowa: „oddanie się całopalne za sprawę Kościoła św.”, które zrealizował w stu procentach.

Arcybiskup dbał o odnowę religijną duchowieństwa i wiernych. Wymagał od siebie, a następnie od innych. Kierował liczne odezwy, pisma, listy do diecezjan, zasłynął jako wielki czciciel Najświętszego Sakramentu oraz Serca Pana Jezusa. Okres jego posługi przypadł na trudny czas I wojny światowej, a po jej zakończeniu, kształtowania się granic nowych państw w Europie. Otaczał duszpasterską troską wiernych wielu narodowości, którzy tworzyli

ówczesną archidiecezję lwowską: Polaków, Ukraińców, Niemców, Węgrów i Rosjan. Współpracował z prawosławnymi i Żydami. Nierzadko zwracał się do wiernych w ich własnym, narodowym języku.

Arcybiskup Józef Bilczewski był wielkim czcicielem Maryi. Wystarał się u Ojca Świętego o nadanie Matce Bożej tytułu Królowej Polski i umieszczeniu go w Litanii Loretańskiej. Na jego prośbę papież ufundował nowe koryony dla obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, które po kradzieży zamieszczono na tym wizerunku. Wprowadził w swojej archidiecezji święto Maryi Królowej Polski, które dziś obchodzone jest w całej Polsce w dniu 3 maja.

Działalność społeczna abpa Bilczewskiego polegała na podnoszeniu poziomu wiedzy duchowieństwa, budowie kościołów, kaplic, ochronek dla dzieci, a także kształtowaniu zasad i cnót społecznych. Wielką miłością otaczał robotników, wspierając ich duchowo i materialnie. Popierał także działalność stowarzyszeń zawodowych o charakterze chrześcijańskim.

Zmarł wyniszczony pracą w opinii świętości 20 marca 1923 roku. Wrażliwy na ludzką biedę jeszcze przed śmiercią poprosił, aby pochowano go na cmentarzu wśród ubogich. Został ogłoszony świętym 23 października 2005 roku w Rzymie.